

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „PAGRINDINĖS PASLAUGOS IR KAIMŲ ATNAUJINIMAS KAIMO VIETOVĖSE“ VEIKLOS SRITIS „PARAMA INVESTICIJOMS Į VISŲ RŪŠIŲ MAŽOS APIMTIES INFRASTRUKTŪRĄ“ VEIKLOS „ASBESTINIŲ STOGŲ DANGOS KEITIMAS“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ NUO 2020 METŲ, PATVIRTINIMO“

2020 m. sausio 30 d. Nr. 3D-50

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 12.2, 12.4 ir 12.6 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/711 (OL 2019 L 123, p. 1), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. vasario 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/288 (OL 2019 L 53, p. 14), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/936 (OL 2019 L 149, p. 58), atsižvelgdamas į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos

kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, ir siekdamas, kad būtų efektyviai, veiksmingai ir tinkamai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ veiklos „Asbestinių stogų dangos keitimas“ įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2020 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Andrius Palionis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 3D-50

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„PAGRINDINĖS PASLAUGOS IR KAIMŲ ATNAUJINIMAS KAIMO VIETOVĖSE“
VEIKLOS SRITIS „PARAMA INVESTICIJOMS Į VISŲ RŪŠIŲ MAŽOS APIMTIES
INFRASTRUKTŪRĄ“ VEIKLOS „ASBESTINIŲ STOGŲ DANGOS KEITIMAS“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2020 METŲ**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ veiklos „Asbestinių stogų dangos keitimas“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2020 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis:

1.1. 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 1 skyrius, 1 tomas, p. 340);

1.2. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/711 (OL 2019 L 123, p. 1);

1.3. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. vasario 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/288 (OL 2019 L 53, p. 14);

1.4. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), su paskutiniais pakeitimais, padarytais

2017 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2393 (OL 2017 L 350, p. 15);

1.5. 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/936 (OL 2019 L 149, p. 58);

1.6. Lietuvos Respublikos partnerystės sutartimi, patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. C(2014)4234;

1.7. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. vasario 13 d. sprendimu Nr. C(2015)842 (toliau – Programa);

1.8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 programos įgyvendinimą, paskyrimo“;

1.9. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

2. Taisyklės nustato paramos teikimo ir administravimo tvarką pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ veiklą „Asbestinių stogų dangos keitimas“ (toliau – Priemonė). Taisyklės taikomos pareiškėjams, rengiantiems ir teikiantiems paramos paraiškas, paramos gavėjams, įgyvendinantiems projektus, kuriems skirta parama pagal Priemonę, taip pat institucijoms, atliekančioms paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

3. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

3.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

3.2. **ES** – Europos Sąjunga.

3.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

3.4. **KPP** – Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programa.

3.5. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3.6. **TERPAS** – Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritorinis paramos administravimo skyrius.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Daugiavaikė šeima** – šeima, auginanti tris ir daugiau vaikų iki 18 metų.

4.2. **Fiksuotasis projekto išlaidų vieneto įkainis** (toliau – fiksuotasis įkainis) – iš anksto nustatytas vienodas projekto išlaidų vieneto įkainis, taikomas projekto tinkamoms finansuoti išlaidoms apskaičiuoti ir apmokėti remiantis pateiktais dokumentais, kuriais įrodomas projekto kiekybinio rezultato pasiekimas, kai paramos gavėjas neteikia išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų.

4.3. **Gyvenamasis namas** (pagal Priemonę) – gyvenamosios paskirties vienbutis, dvibutis ir (arba) daugiabutis namas.

4.4. **Išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai** – pervedimai, atlikti Perlo terminale, Lietuvos pašte, banko sąskaitos išrašai, internetine bankininkyste besinaudojančių pareiškėjų pateikti išrašai, patvirtinti pareiškėjo parašu, ar kiti dokumentai (mokėjimo nurodymai), kuriais įrodoma, kad pagal išlaidų pagrindimo dokumentus buvo atliktas mokėjimas.

4.5. **Kaimo gyventojas** (pagal Priemonę) – fizinis asmuo, kuris nuolatinę gyvenamąją vietą deklaruoja kaimo vietovėje.

4.6. **Kaimo vietovė** – viensėdis, kaimas, miestelis, miestas ar kita gyvenamoji vietovė, kurios gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst. Savivaldybių centrai, nepriklausomai nuo gyventojų skaičiaus, nelaikomi kaimo vietovėmis. Sodininkų bendrijos teritorija, taip pat kurortas nelaikomi kaimo vietove.

4.7. **Projekto įgyvendinimo laikotarpis** – ne ilgesnis kaip 12 mėn. laikotarpis nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki mokėjimo prašymo pateikimo dienos.

4.8. **Projekto kontrolės laikotarpis** – laikotarpis nuo mokėjimo prašymo pateikimo iki paskutinio paramos išmokėjimo dienos ir penkerių metų laikotarpis nuo paskutinio paramos išmokėjimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi paramos paraiškoje numatytų įsipareigojimų.

4.9. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

5. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos KPP ir Administravimo taisyklėse.

III SKYRIUS PRIEMONĖS PRIORITETAS, TIKSLINĖ SRITIS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

6. Priemone turi būti siekiama prisidėti prie:

6.1. šeštojo ES kaimo plėtros politikos prioriteto „Skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse“ ir jo tikslinės srities „Vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimas“ (kodas 6B) įgyvendinimo;

6.2. antrojo ES kompleksinio tikslo „Aplinkos apsauga“ įgyvendinimo. Prie šio ES kompleksinio tikslo įgyvendinimo prisideda investicijos, susijusios su asbesto turinčių gaminių šalinimu.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

7. Remiama veikla – kaimo vietovėje esančio gyvenamojo namo, priklausančio fiziniam asmeniui (-ims), kurio visas stogas dengtas asbestine danga, visos asbestinės stogo dangos pakeitimas.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

8. Paramos gali kreiptis kaimo gyventojai, kurie yra ne jaunesni kaip 18 metų.

9. Paramos paraišką gali teikti ir tie pareiškėjai, kurie yra nebaigę įgyvendinti projekto pagal kitas KPP priemones, jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip.

10. Pagal Priemonę vienas pareiškėjas gali pateikti vieną paramos paraišką vieno gyvenamojo namo stogo dangai pakeisti per visą KPP įgyvendinimo laikotarpį. Paramos paraišką, investuojant į vienbutį, gyvenamosios paskirties dvibutį ir (arba) daugiabutį namą, pareiškėjas teikia individualiai ir tiesiogiai atsako už projekto rengimą, įgyvendinimą ir rezultatus.

11. Jei prieš sprendimo skirti paramą priėmimą paraišką pateikęs pareiškėjas mirė, buvo paskelbtas mirusiu, pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksniumi, arba nežinia kur esančiu po paramos paraiškos pateikimo, tačiau prieš sprendimo skirti paramą priėmimą, paramos paraiška išregistruojama.

12. Tuo atveju, jei paramos gavėjas mirė po sprendimo skirti paramą priėmimo ir nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama, priklauso pareiškėjo sutuoktiniui arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui nuosavybės teise, arba pareiškėjui dalinės nuosavybės teise, ir (arba) bendrosios jungtinės

nuosavybės teise, paramos paraiška gali būti išregistruojama tik gavus sutuoktinio sutikimą arba visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimą.

13. Paramos gavėjo teisės ir prisiimti įsipareigojimai po sprendimo skirti paramą priėmimo gali būti perduoti kitam asmeniui, pateikusiam Agentūrai rašytinį prašymą dėl teisių ir įsipareigojimų perėmimo, esant šioms sąlygoms:

13.1. paramos gavėjui mirus, paskelbus jį mirusiu, pripažinus neveiksniu ar ribotai veiksniu arba nežinia kur esančiu, paveldėtojas per 4 mėnesius nuo paveldėjimo teisės atsiradimo dienos (gavus paveldėjimo fakto patvirtinimo dokumentus (paveldėjimo teisės liudijimą, nuosavybės teisės dokumentus ar pan.)) perima visas teises ir įsipareigojimus, susijusius su parama, tik tuo atveju, jeigu jis teisių ir įsipareigojimų perėmimo metu ir projekto įgyvendinimo laikotarpiu atitinka tinkamumo sąlygas ir reikalavimus paramai gauti (išskyrus 16.3 papunktį). Reikalavimas paveldėtojui atitikti tinkamumo sąlygas ir reikalavimus paramai gauti netaikomas paramos gavėjo mirties atveju, kai projektas baigtas įgyvendinti ir pateiktas mokėjimo prašymas, tačiau dar neišmokėta parama;

13.2. paramos gavėjui netekus ilgalaikio profesinio darbingumo, esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms, arba išimtinėms aplinkybėms, dėl kurių paramos gavėjas negali vykdyti prisiimtų įsipareigojimų, visos teisės ir įsipareigojimai, susiję su parama, gali būti perleidžiami kitam asmeniui, jeigu pastarasis teisių ir pareigų perėmimo metu ir projekto įgyvendinimo laikotarpiu atitinka tinkamumo sąlygas ir reikalavimus paramai gauti (išskyrus 16.3 papunktį). Paramos gavėjas privalo raštu informuoti Agentūrą apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) arba išimtinių aplinkybių atsiradimą ir išnykimą per 15 darbo dienų nuo tada, kai apie jas sužinojo. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės ar išimtinės aplinkybės turi būti pagrįstos dokumentais.

VI SKYRIUS TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI PARAMAI GAUTI

14. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovujamasi Lietuvos Respublikos viešuosiuose registruose esančiais duomenimis. Jei dokumentai / duomenys pateikti Lietuvos Respublikos viešiesiems registrams, jų teikti nebereikia.

15. Bendrosios tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai:

15.1. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

15.2. pareiškėjas užtikrina, kad projekte numatytos išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų (pvz., pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos kuruojamą Klimato kaitos specialiosios programos priemonę, skirtą fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimui (modernizavimui);

15.3. projektas atitinka Taisyklių III skyriuje nurodytą ES kaimo plėtros politikos prioritetą ir jo tikslinę sritį ir prisideda prie nurodyto ES kompleksinio tikslo įgyvendinimo;

15.4. projektas vykdomas Lietuvos Respublikos teritorijoje;

15.5. nekilnojamas turtas, į kurį investuojama paramos lėšomis, pareiškėjo valdomas teisėtai pagrindais, kaip nurodyta Taisyklių 16.6 ir 16.7 papunkčiuose.

16. Priemonės tinkamumo sąlygos ir reikalavimai:

16.1. projektas įgyvendinamas kaimo vietovėje. Parama projektui neteikiama, jeigu jo įgyvendinimo vieta – sodininkų bendrija arba kurortas;

16.2. pareiškėjas deklaruoja nuolatinę gyvenamąją vietą kaimo vietovėje. Pareiškėjo deklaruota gyvenamoji vieta turi sutapti su namo, kurio asbestinę stogo dangą ketinama keisti, vieta;

16.3. pareiškėjas užtikrina, kad investicijos bus skirtos gyvenamajam namui, kuriame jis paraiškos pateikimo metu gyvena, t. y. deklaruoja nuolatinę gyvenamąją vietą;

16.4. pareiškėjas užtikrina, kad projektu siekiama viešųjų tikslų – visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugos (ne pelno);

16.5. pareiškėjas yra iš savivaldybės, kuri iki sprendimo skirti paramą priėmimo dienos turi patvirtintą asbesto turinčių gaminių šalinimo programą, parengtą vykdant Asbesto šalinimo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. 351 „Dėl Asbesto šalinimo programos patvirtinimo“, ir vykdo Asbesto šalinimo veiksmų plano įgyvendinimo priemones pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymą Nr. D1-243 „Dėl asbesto šalinimo veiksmų plano patvirtinimo“;

16.6. jeigu pareiškėjas investuoja į vienbutį gyvenamąjį namą, kuris:

16.6.1. priklauso pareiškėjui arba jo sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui bendrosios dalinės arba sutuoktinių bendrosios jungtinės nuosavybės teise. Tokiu atveju, kai šis turtas priklauso sutuoktiniui (-iams) bet kuria pirmiau paminėta teise, pareiškėjas kartu su paramos paraiška pateikia rašytinį sutuoktinio sutikimą investuoti į jam (jiems) priklausantį nekilnojamąjį turtą;

16.6.2. priklauso pareiškėjui ar jo sutuoktiniui kartu su kitais asmenimis arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui bendrosios dalinės arba bendrosios jungtinės nuosavybės teise kartu su kitais asmenimis, tuomet pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo iš kitų nekilnojamojo turto savininkų turi gauti rašytinį sutikimą teikti paramos paraišką;

16.7. jeigu pareiškėjas investuoja į gyvenamosios paskirties dvibutį arba daugiabutį namą:

16.7.1. jis iki paramos paraiškos pateikimo turi gauti iš kitų nekilnojamojo turto savininkų sutikimą teikti paramos paraišką ir su jais sudaryti projektui įgyvendinti skirtą jungtinės veiklos sutartį, patvirtintą notaro. Jungtinės veiklos sutartyje įsipareigojama laikytis pagrindinių geros partnerystės praktikos taisyklių, t. y. visi projekto partneriai iki paramos paraiškos pateikimo turi būti susipažinę su jungtinės veiklos sutartyje nurodytomis savo teisėmis ir pareigomis įgyvendinant projektą ir atliekant jo priežiūrą;

16.7.2. kai butas gyvenamosios paskirties dvibučiame ir (arba) daugiabučiame name priklauso pareiškėjui arba jo sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise, sutuoktinių bendrosios dalinės arba sutuoktinių bendrosios jungtinės nuosavybės teise, taip pat turi būti pateikiami dokumentai, nurodyti Taisyklių 16.6.1 papunktyje;

16.7.3. kai butas gyvenamosios paskirties dvibučiame ir (arba) daugiabučiame name priklauso pareiškėjui ar jo sutuoktiniui kartu su kitais asmenimis arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui bendrosios dalinės arba bendrosios jungtinės nuosavybės teise kartu su kitais asmenimis, taip pat turi pateikti dokumentus, nurodytus Taisyklių 16.7.1 papunktyje;

16.8. nekilnojamajam turtui (gyvenamajam namui), į kurį investuojama, turi būti parengta Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaita pagal Duomenų apie asbesto turinčių gaminių kiekius teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. D1-1040 „Dėl Duomenų apie asbesto turinčių gaminių kiekius teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Pareiškėjas kartu su paramos paraiška pateikia Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitos kopiją;

16.9. jei projektui (stogo dangos keitimui) taikomi Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 5 punkto reikalavimai, kartu su paramos paraiška turi būti pateiktas paprastojo remonto projektas, parengtas pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m.

lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, statinio ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus, bei statybą leidžiantis dokumentas, parengtas pagal statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ patvirtinimo“, reikalavimus;

16.10. priemonei netaikoma Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“;

16.11. pareiškėjo teisė į turtą (namą), į kurį investuojama paramos lėšomis, negali būti apribota, pvz., turtas areštuotas.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

17. Pareiškėjas ir paramos gavėjas įsipareigoja:

17.1. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nekeisti gyvenamojo namo, kurio stogo danga keičiama įgyvendinant projektą, ir (arba) jo dalies nuosavybės teisių;

17.2. įgyvendinti projektą per 12 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos;

17.3 jeigu stogo danga projekto įgyvendinimo ir jo kontrolės laikotarpiu bus sunaikinta arba sugadinta, atstatyti savo lėšomis;

17.4. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, KPP įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti paramos paraiškoje ir prie jos pridedamuose dokumentuose pateiktus duomenis ir atlikti patikrą projekto įgyvendinimo vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi tinkamumo gauti paramą sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

17.5. teikti Agentūrai visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir KPP įgyvendinimo stebėsenai, viešinimui bei reikalingiems vertinimams atlikti;

17.6. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų raštu pranešti Agentūrai apie bet kurių duomenų, nurodytų pateiktoje ir užregistruotoje paramos paraiškoje, pasikeitimus;

17.7. viešinti paramą pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės). Paramos gavėjas projekto lėšomis įsigytą turtą nuo jo įsigijimo ir ne trumpiau kaip 5 metus nuo paskutinio paramos išmokėjimo turi pažymėti Viešinimo taisyklių 9.1 papunktyje nustatyta tvarka;

17.8. likviduoti asbesto turinčių gaminių atliekas, susidariusias keičiant stogą, vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-637 „Dėl Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, taip pat Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu, ir su mokėjimo prašymu pateikti pažymą iš įmonės, tvarkančios asbesto atliekas, apie asbesto turinčių gaminių atliekų pašalinimą. Informacija apie įmones, tvarkančias asbesto atliekas, teikiama Atliekų tvarkytojų valstybės registre <https://atvr.aplinka.lt/>;

17.9. sumontuoti ir pakeisti viso namo asbestinę stogo dangą ir statybines medžiagas (būtinai stogo dangai pakeisti) iki mokėjimo prašymo pateikimo dienos.

VIII SKYRIUS TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

18. Projekte turi būti numatytos išlaidos, kurios būtinos projektui įgyvendinti. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, ne didesnės nei numatyta Taisyklių IX skyriuje „Paramos dydis ir intensyvumas“. Jos turi būti pagrindžiamos (nurodomos alternatyvos):

18.1. tuo atveju, kai paramos paraiškoje suplanuotos išlaidos, kurioms nustatyti fiksuotieji įkainiai (be PVM), nurodyti Taisyklių 20.1 papunktyje, jų vertė apskaičiuojama tik pagal 2020 m. perskaičiuotus fiksuotuosius įkainius, nustatytus UAB „Ernst & Young Baltic“ pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“

veiklos „Asbestinių stogų dangos keitimas“ tinkamų finansuoti išlaidų standartinių fiksuotųjų įkainių reikšmių ir jų skaitinių reikšmių nustatymo atnaujintoje metodikos ataskaitoje;

18.2. pareiškėjas paramos paraiškoje gali numatyti ir mažesnes prašomas sumas nei nustatyti išlaidų fiksuotieji įkainiai, nurodyti Taisyklių 20.1 papunktyje (prašomos paramos sumos apskaičiavimas pagrindžiamas paramos paraiškoje);

18.3. tinkamų finansuoti išlaidų fiksuotieji įkainiai nekeičiami visą projekto įgyvendinimo laikotarpį, išskyrus atvejus, kai keičiami su jais susiję teisės aktai;

18.4. tinkamos finansuoti išlaidos (netaikoma fiksuotiesiems įkainiams), numatytos paraiškoje, gali būti keičiamos tik gavus Agentūros pritarimą. Paramos suma didėti negali;

18.5. tuo atveju, kai paramos paraiškoje suplanuotos asbestinių atliekų šalinimo paslaugos, jos negali viršyti paraiškos pateikimo Agentūrai metu regiono, kuriame yra gyvenamasis namas, kurio stogo danga keičiama, arba sąvartyno, kuris priima asbestines atliekas, asbestinių atliekų šalinimo kainos, patvirtintos savivaldybės arba regioninio atliekų tvarkymo centro. Nuo 1 m² stogo ploto, nurodyto Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas, turi būti pašalinta 11 kg asbestinio šiferio ir 1,04 kg kitų asbesto gaminių (asbesto turintis popierius, kartonas, PVC dangos plokštės (plytelės), kuriose yra asbesto ir kt.) (jei jų yra);

18.6. pašalintam asbestinės stogo dangos kiekiui, nurodytam pažymyje apie asbesto turinčių gaminių atliekų pašalinimą, gali būti taikoma iki 30 proc. paklaida (paklaida taikoma tik mokėjimo prašymo vertinimo metu), jei pašalinama asbesto atliekų mažiau, kuri skaičiuojama nuo Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas, nurodyto stogo kiekio (m²). Jeigu paramos gavėjas pašalina asbestinių atliekų daugiau, nei nurodyta paraiškoje, asbesto atliekų šalinimo paslaugų išlaidos nekompensuojamos;

18.7. tuo atveju, kai paramos paraiškoje suplanuotos stogo dangos arba stogo dangos ir statybinių medžiagų, būtinų stogo dangai pakeisti, išlaidos, kurioms netaikomas fiksuotasis įkainis, nurodytas Taisyklių 20.1 papunktyje, jos negali viršyti Agentūros nustatytų ir patvirtintų kainų (kainos skelbiamos www.nma.lt veiklos skiltyje) 1 m² stogo plotui (su persidengimu), nurodytam Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas, uždengti. Lyginant su Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas, nurodytu plotu, galima iki 15 proc. paklaida nuo patikros vietoje metu

pamatuoto (nustatyto) didesnio stogo ploto (taikoma, jei neviršijama patvirtintos paramos sumos atskiroms tinkamoms finansuoti išlaidų kategorijoms). Jeigu patikros vietoje metu nustatomas mažesnis stogo plotas, paramos suma skaičiuojama nuo šio stogo ploto;

18.8. tuo atveju, kai paramos paraiškoje suplanuotos kitos stogo dangos arba stogo dangos ir statybinių medžiagų, būtinų stogo dangai pakeisti, išlaidos, nurodytos Taisyklių 20.4 papunktyje, tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti kartu su paramos paraiška turi būti pateikti ne mažiau kaip trys skirtingų tiekėjų komerciniai pasiūlymai su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 procentų, lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais) išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais, kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią kiekvienos investicijos pasiūlytą kainą, neviršijančią vidutinių rinkos kainų (jei komercinis pasiūlymas pateiktas daugiau nei vienai investicijai, turi būti pasirinkta kiekvienos investicijos mažiausia kaina, neatsižvelgiant į bendrą visų komerciniame pasiūlyme nurodytų investicijų kainą). Tuo atveju, kai pareiškėjo kartu su paramos paraiška pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės ar paslaugos kaina yra 10 proc. didesnė nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės ar paslaugos kaina, atliekami Administravimo taisyklių 66 punkte nurodyti veiksmai.

19. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

19.1. būtinoms projektui vykdyti ir numatytoms paramos paraiškoje;

19.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos (jei nenustatyti fiksuotieji įkainiai arba Agentūros kainos) kainų;

19.3. faktiškai patirtos ir apmokėtos (prekės įsigytos ir apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos, pagrįstos išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų originalais arba kopijomis (jei nenustatyti fiksuotieji įkainiai), patvirtintomis pareiškėjo parašu arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše pagal Taisyklių 20 punktą, arba jei jos patirtos nesilaikant pirkimo procedūrų (jei nenustatyti fiksuotieji įkainiai arba Agentūros kainos), nustatytų teisės aktuose;

19.4. tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos kaip bendra suma.

20. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos be PVM:

20.1. taikomi fiksuotieji įkainiai:

20.1.1. beasbesčio šiferio stogo dangai įsigyti – vieno kvadratinio metro (1m^2) stogo plotui už dengti (su persidengimu) dangos fiksuotasis įkainis yra 5,92 Eur už 1m^2 . Apskaičiuodamas beasbesčio šiferio stogo dangos įsigijimo išlaidoms reikalingą sumą, pareiškėjas stogo dangos

fiksuotąjį įkainį, nustatytą vienam kvadratiniam metrui, dauginama iš stogo dangos ploto su persidengimu, nurodyto Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas;

20.1.2. plieninei čerpių imitacijos stogo dangai įsigyti – vieno kvadratinio metro (1m^2) stogo plotui uždengti (su persidengimu) dangos fiksuotasis įkainis yra 6,20 Eur už 1 m^2 . Apskaičiuodamas plieninės čerpių imitacijos stogo dangos įsigijimo išlaidoms reikalingą sumą, pareiškėjas stogo dangos fiksuotąjį įkainį, nustatytą vienam kvadratiniam metrui, dauginama iš stogo dangos ploto su persidengimu, nurodyto Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas;

20.1.3. plieninei profiliuotų lakštų stogo dangai įsigyti – vieno kvadratinio metro (1m^2) stogo plotui uždengti (su persidengimu) dangos fiksuotasis įkainis yra 4,85 Eur už 1 m^2 . Apskaičiuodamas plieninės profiliuotų lakštų stogo dangos įsigijimo išlaidoms reikalingą sumą, pareiškėjas stogo dangos fiksuotąjį įkainį, nustatytą vienam kvadratiniam metrui, dauginama iš stogo dangos ploto su persidengimu, nurodyto Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas;

20.1.4. beasbesčio šiferio stogo dangai ir statybinėms medžiagoms (lietaus nuvedimo sistema (latakai, lietvamzdžiai), plėvelės, vėjalentės, kraigai, skardos profiliai, grebėstai (OSB), profiliuota skarda, stogo kopėčios, kitos medžiagos, būtinos stogo dangai pakeisti) įsigyti – vieno kvadratinio metro 1 m^2 stogo plotui uždengti (su persidengimu) dangos ir statybinių medžiagų fiksuotasis įkainis yra 9,89 Eur už 1 m^2 . Apskaičiuodamas beasbesčio šiferio stogo dangos ir statybinių medžiagų įsigijimo išlaidoms reikalingą sumą, pareiškėjas stogo dangos ir statybinių medžiagų fiksuotąjį įkainį, nustatytą vienam kvadratiniam metrui, dauginama iš stogo dangos ploto su persidengimu, nurodyto Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas;

20.1.5. plieninei čerpių imitacijos stogo dangai ir statybinėms medžiagoms (lietaus nuvedimo sistema (latakai, lietvamzdžiai), plėvelės, vėjalentės, kraigai, skardos profiliai, grebėstai (OSB), profiliuota skarda, stogo kopėčios, kitos medžiagos, būtinos stogo dangai pakeisti) įsigyti – vieno kvadratinio metro 1 m^2 stogo plotui uždengti (su persidengimu) dangos ir statybinių medžiagų fiksuotasis įkainis yra 10,27 Eur už 1 m^2 . Apskaičiuodamas plieninės čerpių imitacijos stogo dangos ir statybinių medžiagų įsigijimo išlaidoms reikalingą sumą, pareiškėjas stogo dangos

ir statybinių medžiagų fiksuotąjį įkainį, nustatytą vienam kvadratiniam metrui, daugina iš stogo dangos ploto su persidengimu, nurodyto Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas;

20.1.6. plieninei profiliuotų lakštų stogo dangai ir statybinėms medžiagoms (lietaus nuvedimo sistema (latakai, lietvamzdžiai), plėvelės, vėjalentės, kraigai, skardos profiliai, grebėstai (OSB), profiliuota skarda, stogo kopėčios, kitos medžiagos, būtinos stogo dangai pakeisti) įsigyti – vieno kvadratinio metro 1 m^2 stogo plotui uždenkti (su persidengimu) dangos ir statybinių medžiagų fiksuotasis įkainis yra 8,00 Eur už 1 m^2 . Apskaičiuodamas plieninės profiliuotų lakštų stogo dangos ir statybinių medžiagų įsigijimo išlaidoms reikalingą sumą, pareiškėjas stogo dangos ir statybinių medžiagų fiksuotąjį įkainį, nustatytą vienam kvadratiniam metrui, daugina iš stogo dangos ploto su persidengimu, nurodyto Asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas;

20.1.7. asbestinių atliekų transportavimas (kuro sąnaudos) iki šalinimo vietos – 1 km fiksuotasis įkainis yra 0,06 Eur. Apskaičiuodamas kuro sąnaudų išlaidoms reikalingą sumą, pareiškėjas 1 (vieno) kilometro nustatytą fiksuotąjį įkainį daugina iš atstumo, reikalingo transportuoti asbesto atliekas iki įmonės, tvarkančios asbesto atliekas, asbesto atliekų surinkimo aikštelės ar sąvartyno. Informacija apie įmones, tvarkančias asbesto atliekas, teikiama Atliekų tvarkytojų valstybės registre <https://atvr.aplinka.lt/>;

20.2. asbestinių atliekų šalinimo paslaugos;

20.3. statybinių (stogo keitimo) medžiagų pagal Agentūros nustatytas ir patvirtintas kainas 1 m^2 stogo plotui uždenkti:

20.3.1. stogo dangos su persidengimu (bituminių čerpių, plieninių čerpių, keraminių čerpių, betoninių čerpių, bituminių lakštų, plieninių valcuotų lakštų danga su tvirtinimo elementais);

20.3.2. stogo dangos ir statybinių medžiagų, būtinų stogo dangai pakeisti su persidengimu (bituminių čerpių, plieninių čerpių, keraminių čerpių, betoninių čerpių, bituminių lakštų, plieninių valcuotų lakštų danga su izoliacijos sluoksniu (plėvele ir jos tvirtinimo tašeliais) ir (arba) grebėstais (OSB), ir (arba) kraigais, ir (arba) vėjalentėmis, ir (arba) karnizais-laštakiais, ir (arba) lietaus nuvedimo sistema (latakai, lietvamzdžiai), ir (arba) priedais (sniego užtvaramis, stogo kopėčiomis, stogo tilteliais, stogo apsaugos šukomis), ir (arba) kamino apskardiniu (skarda, metaliniai profiliai) su tvirtinimo elementais, lygia skarda (lankstiniai) ir stogo pakalimais);

20.4. kitos stogo dangos ir statybinių (stogo dangos keitimo) medžiagų, būtinų stogo dangai pakeisti, nenurodytų Taisyklių 20.1 ir 20.3 papunkčiuose.

21. Netinkamos finansuoti išlaidos:

21.1. nesusijusios su projektu ir remiama veikla, neatitinkančios Taisyklių 18 ir 19 punktuose išlaidoms nustatytų reikalavimų ir neįvardytos Taisyklių 20 punkte;

21.2. trumpalaikis turtas, išskyrus naujas statybines medžiagas, būtinas stogo dangai pakeisti;

21.3. stogą laikančiosios konstrukcijos (pvz., gegnės), stogo šiltinimo medžiagos arba medžiagos termoizoliaciniam sluoksniui įrengti;

21.4. statybos darbai, paslaugos (pvz., skardos lankstymas, naujų statybinių medžiagų atvežimas ir kt.), atliekami ūkio, rangos ar mišriuoju būdu;

21.5. žemės pirkimo ir (arba) nuomos, ir (arba) kito nekilnojamojo turto pirkimo, nekilnojamojo turto vertės ataskaitos parengimo išlaidos ir (arba) nuomos išlaidos;

21.6. banko mokesčiai už sąskaitos atidarymą ir tvarkymą, banko ar kitų finansinių įstaigų operacijų išlaidos;

21.7. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota, pvz., turtas areštuotas;

21.8. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu;

21.9. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė);

21.10. viršijančios nustatytus fiksuotuosius įkainius ir Agentūros nustatytas kainas.

IX SKYRIUS PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

22. Didžiausia paramos suma vienam projektui negali viršyti 2 000 (dviejų tūkstančių) eurų su PVM. Paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

23. Finansuojama iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų.

24. Tinkamų finansuoti projekto išlaidų dalį, kurios nepadengia parama, pareiškėjas turi finansuoti savo piniginiu įnašu.

25. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu gali dalyvauti įgyvendinant kitas investicines KPP priemones, jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip.

X SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

26. Paramos paraiška rengiama pagal Taisyklių 1 priede pateikiamą ir ministerijos bei Agentūros interneto svetainėse adresais: www.zumis.lt ir www.nma.lt skelbiamą formą.

27. Paramos paraiška ir (arba) dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir (arba) dokumentai nepriimami.

28. Paramos paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja TERPAS adresais, nurodytais interneto svetainėje www.nma.lt.

29. Paramos paraiška ir reikalaujami dokumentai turi būti pateikti vienu iš šių būdų:

29.1. asmeniškai pareiškėjo arba per įgaliotą asmenį, taip pat registruotu paštu. Jeigu paraiška įteikiama pareiškėjo įgalioto asmens, asmuo turi turėti notariškai patvirtintą įgaliojimą. Turi būti pateikiamos spausdintinės arba užpildytos ranka (popieriuje pateiktos) paraiškos su reikalaujamų priedų originalais arba kopijos turi būti patvirtintos pareiškėjo parašu arba notaro Lietuvos Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka. Pareiškėjas privalo pasirašyti kiekvieną paramos paraiškos ir jos priedų lapą;

29.2. užpildžius elektroninę formą asmeniškai ar per įgaliotą asmenį, naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga adresu <https://zumis.lt>, jeigu tokia galimybė yra pateikta. Paraišką pildant elektroniniu būdu ŽŪMIS portale, ji turi būti pateikta ne vėliau kaip iki kvietimo teikti paramos paraiškas paskutinės dienos 12 val. Prie elektroninės paraiškos pridedami dokumentai turi būti elektroninės formos (popierinis dokumentas turi būti nuskenuotas).

30. Kitais negu Taisyklių 29 punkte nurodytais būdais (pvz., neregistruotu paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ar pan.) paramos paraiškos ir kiti reikalaujami dokumentai nepriimami.

31. Dokumentai, kurie turi būti pateikti kartu su užpildyta paramos paraiška, išvardyti paramos paraiškos formoje (Taisyklių 1 priedas).

32. Paramos paraiškos priimamos pagal grafiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 3D-664 „Dėl Paramos paraiškų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones priėmimo 2020 metais grafiko patvirtinimo“. Registruotu paštu pateikta paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti išsiųsti ne vėliau kaip paskutinę paramos paraiškų pateikimo dieną. Vėliau pateiktos paramos paraiškos nepriimamos.

33. Kai Agentūrai paramos paraišką ir kitus dokumentus pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo pateikia asmeniškai, kaip nurodyta Taisyklių 29.1 papunktyje, Agentūros TERPAS paramos

paraiškos pateikimo metu užregistruoja ją ir paramos paraišką pateikusiam asmeniui išduoda paramos paraiškos registravimo patvirtinimo dokumentą, kuriame nurodytas registracijos kodas.

34. Kai Agentūrai paramos paraišką ir kitus dokumentus pareiškėjas pateikia registruotu paštu, kaip nurodyta Taisyklių 29.1 papunktyje, Agentūros struktūrinis padalinys, atsakingas už Priemonės administravimą, per 1 (vieną) darbo dieną užregistruoja paramos paraišką, suteikia jai registracijos kodą ir registruotu laišku arba el. paštu informuoja pareiškėją.

35. Pateikus Agentūrai paramos paraišką, pareiškėjas neturi teisės teikti papildomos informacijos, jeigu jos nepaprašo Agentūra, išskyrus atvejį, kai po paramos paraiškos užregistravimo keičiasi pareiškėjo kontaktiniai duomenys.

36. Pareiškėjas po paramos paraiškos užregistravimo turi teisę raštu pranešti Agentūrai apie pateiktos paramos paraiškos atšaukimą ir pateikti naują paramos paraišką kvietimo teikti paramos paraiškas metu. Pareiškėjui raštu pranešus apie pateiktos paramos paraiškos, kuri jau yra užregistruota, atšaukimą, Agentūra jo prašymu išregistruoja paramos paraišką. Į vėlesnius pareiškėjo prašymus toliau administruoti paramos paraišką neatsižvelgiama.

37. Paramos paraiškų pildymo, registravimo ir vertinimo tvarka numatyta Administravimo taisyklėse.

XI SKYRIUS PROJEKTŲ ATRANKA

38. Projektų atranka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

39. Už atitiktį Taisyklėse nustatytiems projektų atrankos kriterijams skiriami balai. Didžiausias galimas balų skaičius vienam pareiškėjui yra 100 (vienas šimtas).

40. Projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Projektų atrankos kriterijai	Didžiausias balas	Balai pagal atskiras kriterijaus reikšmes
1.	Pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo kaimo vietovėje nepertraukiamai vykdo profesinę ir (ar) ekonominę veiklą:		
1.1.	nuo 0,5 iki 1 metų	30	10
1.2.	nuo 1 iki 2 metų		20
1.3.	ilgiau kaip 2 metus		30
2.	Investuojama į gyvenamąjį namą, kuriame gyvenamąją vietą paraiškos pateikimo dieną deklaruoja bent vienas asmuo, kuris atitinka bent vieną iš šių sąlygų: – turi negalią (pripažintas vidutinis ar sunkus neįgalumo lygis); – yra nedarbingas (pripažintas 0–55 proc. darbingumas); – yra sulaukęs pensinio amžiaus ir (arba) gauna senatvės	10	10

	pensiją.		
3.	Pareiškėjas turi daugiavaikę šeimą (vaikai gyvena su pareiškėju)	20	20
4.	Pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo dienos nepertraukiamai deklaravo gyvenamąją vietą kaimo vietovėje:		
4.1.	– nuo 1 iki 2 metų	30	10
4.2.	– nuo 2 iki 3 metų		20
4.3.	– ilgiau kaip 3 metus		30
5.	Pareiškėjas turi mažametį vaiką (-ų) iki 12 metų (gyvenantį (-čius) kartu su pareiškėju)	10	10
Balų suma:		100	-

41. Privalomas mažiausias balų skaičius – 30 (trisdešimt). Jeigu projektų atrankos vertinimo metu projektas įvertinamas mažiau negu 30 (trisdešimt) balų, paramos paraiška atmetama.

42. Projektų atranka ir projektų pirmumo eilės sudarymas atliekami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

43. Jeigu paramos paraiškoje ir jos prieduose nėra duomenų, dokumentų, kuriais vadovaujantis būtų galima nustatyti pareiškėjo atitiktį atrankos kriterijui, laikoma, kad pareiškėjas jo neatitinka.

44. Papildomas vienodu atrankos balų skaičiumi įvertintų paramos paraiškų, kurių daliai užtenka žemės ūkio ministro įsakymu skirtos paramos sumos, vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Papildomas vertinimas atliekamas pagal tuos pačius atrankos kriterijus. Atrankos kriterijų eiliškumas taikomas mažėjančios svarbos tvarka pagal Taisyklių 40 punkte pateikiamos lentelės 5, 3, 2, 1 eilutėse nurodytus atrankos kriterijus.

XII SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS

45. Sprendimą dėl paramos skyrimo arba neskyrimo priima Agentūros direktoriaus įgaliotas asmuo, vadovaudamasis projektų vertinimo rezultatais. Sprendimas dėl paramos skyrimo arba neskyrimo įforminamas ir apie jį pareiškėjai informuojami Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Apie priimtą sprendimą Agentūra informuoja Ministeriją per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

46. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

47. Priėmus sprendimą skirti paramą, pareiškėjas tampa paramos gavėju. Paramos sutartis nesudaroma.

XIII SKYRIUS MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

48. Mokėjimo prašymas turi būti pateiktas užbaigus projektą ir ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos.

49. Pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, taikomos sankcijos, nustatytos Administravimo taisyklėse. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami 60 darbo dienų nuo Taisyklių 48 punkte nurodyto termino pabaigos. Vėliau mokėjimo prašymai nepriimami, išskyrus Administravimo taisyklėse ir Taisyklių 50 punkte numatytus atvejus.

50. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių arba išimtinių aplinkybių, paramos gavėjas turi Agentūrai raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti pagrindimo dokumentus.

51. Mokėjimo prašymo forma skelbiama ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse (www.zum.lt, www.nma.lt).

52. Mokėjimo prašymas ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti vienu iš šių būdų:

52.1. spausdintine forma arba užpildyta ranka (popieriuje pateikta) pareiškėjo asmeniškai ar per įgaliotą asmenį, taip pat registruotu paštu. Registruotu paštu pateiktas mokėjimo prašymas ir (arba) papildomi dokumentai turi būti išsiųsti ne vėliau kaip paskutinę Taisyklių 49 punkte nurodytą mokėjimo prašymo pateikimo termino dieną. Kiekvienas mokėjimo prašymo ir jo priedų lapas turi būti patvirtintas pareiškėjo parašu. Visos projekto išlaidos turi būti patvirtintos apskaitos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 13 straipsnyje nustatytus apskaitos dokumentų rekvizitus. Mokėjimo prašymas su pridedamais dokumentais turi būti įsegtas į segtuvą. Pateikiama:

52.1.1. vienas originalus mokėjimo prašymo egzempliorius;

52.1.2. ataskaitinio laikotarpio išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų (netaikoma apmokėtoms išlaidoms pagal fiksuotuosius įkainius) bei kitų reikiamų dokumentų originalai arba kopijos (tarp jų įmonės, tvarkančios asbesto turinčių gaminių atliekas, pažyma arba sąskaita-faktūra, kurioje būtų pateikta informacija apie asbesto turinčių gaminių atliekų pašalinimą ir jų kiekį), patvirtintos pareiškėjo parašu;

52.2. elektroniniu formatu, naudojantis ŽŪMIS portalo internetine prieiga adresu <https://zumis.lt>. Mokėjimo prašymą pildant elektroniniu būdu ŽŪMIS portale, jis turi būti pateiktas ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo pateikimo termino, numatyto Taisyklių 48 punkte, 24 valandos. Prie elektroninio mokėjimo prašymo pridedami dokumentai turi būti elektroninės formos (popierinis dokumentas turi būti nuskenuotas).

53. Mokėjimo prašymą kartu su reikiamaisiais priedais priima ir registruoja TERPAS.
54. Mokėjimo prašymas ir jo priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba.
55. Paramos gavėjas tinkamas finansuoti išlaidas turi aiškiai išvardyti pagal išlaidų kategorijas, nurodytas Taisyklių 20 punkte, o ne pateikti bendra suma.
56. Paramos gavėjas turi turėti finansų įstaigos sąskaitą, į kurią bus pervedamos paramos lėšos.
57. Paramos gavėjo atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įstaigas. Kitais būdais patirtos išlaidos nefinansuojamos. Išlaidos turi būti apmokėtos paramos gavėjo, išskyrus išimtiniais atvejais (pateikiant argumentuotą rašytinį paaiškinimą), kai atsiskaitymus su tiekėjais per finansų įstaigas atlieka paramos gavėjo sutuoktinis / artimieji giminaičiai iš asmeninių banko sąskaitų.
58. Mokėjimo prašymas vertinamas ir paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.
59. Šiai priemonei taikomas išlaidų kompensavimo būdas, kaip nustatyta Administravimo taisyklėse.
60. Taikant išlaidų kompensavimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą savo lėšomis ir Agentūrai teikia mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo, išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų (netaikoma apmokėtoms išlaidoms pagal fiksuotuosius įkainius) bei kitų reikiamų dokumentų originalus arba kopijas, patvirtintas pareiškėjo arba įgalioto asmens parašu. Kai tinkamų finansuoti išlaidų vertė nustatoma pagal atitinkamų išlaidų kategorijai patvirtintą fiksuotąjį įkainį, paramos lėšos išmokamos, kai paramos gavėjas su mokėjimo prašymu pateikia projekto kiekybinio rezultato (uždengtas stogas ir pašalintos asbestinės atliekos) pasiekimo įrodymo dokumentus. Pažymos iš įmonės, tvarkančios asbesto atliekas, kurioje buvo pašalintas asbestas, originalą arba kopiją pateikia pats pareiškėjas arba jo įgaliotas asmuo. Uždengtą stogą Agentūra užfiksuoja patikros vietoje metu, patvirtindama tai nuotrauka.
61. Teikdamas mokėjimo prašymą, paramos gavėjas, įvertinęs faktiškai patirtas išlaidas, turi teisę atsisakyti dalies išlaidų, kurioms taikomi fiksuotieji įkainiai, apmokėjimo.
62. Paramos gavėjas gali pateikti vieną mokėjimo prašymą.
63. Prieš išmokėdama paramos lėšas, Agentūra turi atlikti patikrą vietoje ir įsitikinti, kad projekto kiekybinis rezultatas pasiektas. Agentūra turi teisę paprašyti paramos gavėjų atsiųsti reikiamą / trūkstamą informaciją apie atliktus darbus mobiliąja programėle „NMA agro“ vykdymo faktams patikrinti. Patikros metu paramos gavėjas turi pateikti išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus, kurie turi būti saugomi kaip nurodyta Administravimo taisyklėse.

XIV SKYRIUS SANKCIJOS

64. Bendros sankcijos nurodytos Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“.

65. Priemonei taikomos specialiosios sankcijos:

65.1. jeigu nauja stogo danga projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu sunaikinama arba sugadinama (išskyrus atvejus, kai sunaikinama arba sugadinama dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių), o pareiškėjas per su Agentūra suderintą terminą nevykdo įsipareigojimo jos atstatyti, susigražinama visa išmokėta parama;

65.2. jeigu pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, norėdamas gauti paramą, pateikė melagingą informaciją arba dėl aplaidumo nepateikė būtinos informacijos, parama neskiriama arba susigražinama visa sumokėta paramos suma. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas netenka teisės teikti paraiškas pagal Priemonę kalendoriniais metais, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir ateinančiais kalendoriniais metais;

65.3. jeigu paramos gavėjas pašalino mažiau asbesto turinčių gaminių atliekų, susidariusių keičiant stogą, negu skaičiuojant nuo asbesto turinčių gaminių kiekio apskaičiavimo ataskaitoje, arba kitame savivaldybės administracijos išduotame ir patvirtintame dokumente, kuriame pagrindžiamas stogo su asbestine danga plotas, nurodyto stogo kiekio (m²), taikoma sankcija – paramos sumažinimas nuo mokėtinos paramos sumos, kai pašalinta:

65.3.1. nuo 100 proc. iki 70 proc. asbesto turinčių gaminių – sankcija netaikoma (pritaikius Taisyklių 18.5 papunktyje nurodytą galimą paklaidą);

65.3.2. nuo 69,99 proc. iki 65 proc. – 1,5 proc. sankcija;

65.3.3. nuo 64,99 proc. iki 40 proc. – 2,5 proc. sankcija;

65.3.4. nuo 39,99 proc. ir mažiau – 5 proc. sankcija;

65.4. tais atvejais, kai paramos gavėjas nepridavė asbesto turinčių gaminių ir kartu su mokėjimo prašymu nepateikė pažymos apie asbesto turinčių gaminių pašalinimą – taikoma sankcija – paramos neskyrimas;

65.5. jei nepakeista viso namo asbestinė stogo danga, t. y. uždengta tik stogo dalis, taikoma sankcija – parama nemokama;

65.6. jei iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos pasikeitė gyvenamojo namo, kurio stogo danga buvo pakeista įgyvendinant projektą, nuosavybės teisė, taikoma sankcija – paramos susigrąžinimas (išskyrus Taisyklių 13.1 ir 13.2 papunkčius);

65.7. jei projektas neįgyvendintas per 12 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, parama nemokama. Projekto įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas esant *force majeure* aplinkybėms arba išimtinėms aplinkybėms, kurio terminas skaičiuojamas nuo *force majeure* ar išimtinių aplinkybių atsiradimo ir pabaigos momento, pateikiant šias aplinkybes pagrindžiančius dokumentus. Paramos gavėjas privalo raštu informuoti Agentūrą apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių arba išimtinių aplinkybių atsiradimą ir išnykimą per 15 darbo dienų nuo tada, kai apie jas sužinojo.

XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

66. Asbesto turinčių gaminių šalinimo darbai ir šių gaminių transportavimas turi būti vykdomas vadovaujantis Darbo su asbestu nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. A1-184/V-546 „Dėl darbo su asbestu nuostatų patvirtinimo“.

67. Paramos paraiškų vertinimas (išskyrus vertinimo terminą), paramos lėšų išmokėjimas, projektų įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, apskundimo tvarka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

68. Pasikeitus Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.

69. Pasikeitus Taisyklėms, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.
